

[Petra Petersen.]

bliver af mere eller mindre tvivlsom værdi. Det arbejde, husmoderafløserne udfører, er jo et strengt arbejde; det er det i alle tilfælde i byerne, hvor de kommer i mange forskellige hjem, kommer i fattige hjem, hvor der er en stor børneflokk. Det kræver i alt fald en stor takt af dem, og det kræver en forståelse af de forskellige hjemms mange store problemer i dag. Jeg kan derfor ikke gå med til, at husmoderafløserne ikke får den uddannelse, som er nødvendig for dem og for de hjem, de skal hjælpe. Det betyder også meget for husmoderafløseren selv, når hun ved, at hun er i stand til at magte sit arbejde.

I bemærkningerne til lovforslaget siges det bl. a., at også de større kommuner har grund til at indføre en mere elastisk ordning end den hidtil gældende, da behovet for husmoderafløserne er meget svingende efter årstiderne. Den årstid, hvor behovet for husmoderafløserne er lavest, er naturligt sommeren, og her har jeg for nogle af de store kommuners vedkommende erfaret, at man har beklaget sig over, at kvinderne tog sæsonarbejde på konservesfabrikker o. lign., så det var umuligt at skaffe husmoderafløserne. Det tyder jo ikke på, at man har stået med kvinderne uden at kunne give dem arbejde. Jeg vil tro, at det snarere ligger sådan, når ministeren mener, at det skal overlades kommunerne at afgøre, om husmoderafløserne skal gennemgå uddannelse, at kommunerne så kan slippe billigere fra det ved at antage husmoderafløserne, der ikke er uddannet. Disse husmoderafløserne kan ifølge bemærkningerne til lovforslaget kun betales den løn, der normalt ydes på egnen for tilsvarende arbejde, den gængse løn. Det kender vi desværre altfor godt fra landarbejderne, hvor denne bestemmelse var en stærkt medvirkende hindring for, at landarbejderne kunne opnå økonomisk ligestilling med andre arbejdere. For husmoderafløserne vil det betyde, at deres aflønning ikke kommer til at stå i forhold til deres krævende arbejde.

Det ærede medlem fru Kirsten Gloerfelt-Tarp udtalte, at husmoderafløsernes løn ikke må være det vigtigste, men den hjælp, hjemmene får, er det vigtigste, og det kan der selvfølgelig være noget rigtigt i, men det bliver jo så sådan, at de virkelig dygtige kvinder, de, der har mulighed derfor, søger over til andet arbejde, og de dårligste bliver tilbage. Man løber selvfølgelig også den risiko, at arbejdsanvisningen igen henviser arbejdsløshedsforsikrede ledige kvinder til at tage arbejde som husmoderafløserne. Det var jo det, vi kendte under beskæftigelsesord-

ningen, og det var til stor skade for husmoderafløsningen. Vi har jo erfaringer fra dengang for, hvordan man tvangsudskrev arbejdsledige kvinder til at tage arbejde som husmoderafløserne, og for, at de syge kvinder langtfra var tilfredse og heller ikke kunne være tilfredse med den hjælp, de fik. Hvis man gør det igen, bliver husmoderafløsningen en parodi, så bliver den ringere, end før loven blev vedtaget. I dag, da de syge husmødre giver en ret stor betaling for at få hjælp, har de også krav på at få hjælp af værdi.

Men jeg vil gerne spørge den højtærede socialminister: Hvad har man tænkt sig at gøre med de 45 pct. husmoderafløserne, der allerede har gennemgået deres uddannelse? Vil man ikke opfylde de løfter, man faktisk har givet dem om fast ansættelse med pensionsret? Mange af disse kvinder har jo ofret en efter deres forhold betydelig sum på deres uddannelse. Jeg kender personlig flere kvinder, der har måttet optage lån, og som stadigvæk har gæld fra den tid, de lod sig uddanne. Hvad vil man gøre med disse kvinder? Vil man ikke beskæftige dem, eller vil man lade kommunerne afgøre, om de vil have uddannet hjælp, eller de vil have kvinder, der ikke er uddannet? Jeg synes, det er et meget vigtigt spørgsmål at få opklaret — hvis den højtærede minister ellers har tid til at høre på, hvad jeg siger.

Iøvrigt finder jeg det stadig naturligt, at administrationen af denne lov henlægges under sygekasserne og ikke som nu i de fleste tilfælde under socialkontoret. De fleste af de hjem, der har brug for husmoderafløserne, har på grund af sygdom forbindelse med sygekasserne og ikke med socialkontoret.

Mit parti er velvillig indstillet overfor lovforslaget. Vi vil gerne være med til at gennemføre loven, men da det ærede medlem fru Viola Nørlov har udtalt ønske om udvalgsbehandling, vil jeg sige, at vi ved anden behandling forbeholder os ret til at stille ændringsforslag til lovforslaget.

Arbejds- og socialministeren (Poul Sørensen): Jeg takker for den venlige modtagelse, lovforslaget har fået. Jeg forstod, at man, hvad der er naturligt, ønsker forslaget behandlet i et udvalg, og derfor skal jeg kun gøre nogle enkelte bemærkninger her ved denne lejlighed.

Det spørgsmål, man har været stærkest inde på, er selvfølgelig uddannelsen. Jeg har ikke mange bemærkninger at gøre til de ærede medlemmer fru Viola Nørlov, hr. Marius Buhl og hr. Asger Jensen, som gav tilslutning til lovforslaget, men jeg vil gerne